

Кулівець О. В.,
магістрант, кафедра економіки
підприємства, ДВНЗ «КНЕУ імені
Вадима Гетьмана»

Kulivets O. V., Undergraduate,
V. Getman Kyiv National Economic
University

ДИВЕРСИФІКАЦІЙНЕ ПОЛЕ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

THE DIVERSIFICATION FIELD OF DEVELOPMENT OF ENTERPRISES

В роботі розглядається нетрадиційний метод трансформації діяльності підприємств в нові сфери господарювання. Представлено блок-схему та визначено поле диверсифікації виробництва.

In the work examined the untraditional method of transformation activity of enterprises to the new sphere of manage. Presented flow-chart and certainly diversification field of production.

Зростаюча конкуренція на ринку вимагає пошуку нових і ефективних шляхів і методів для забезпечення виживання підприємств в умовах ринкового середовища. Одним із цих методів є впровадження диверсифікація, роль якої в діяльності підприємств і подальшому розвитку бізнесу в Україні ще недостатньо вивчена.

Дана проблематика отримала певне висвітлення у науковій літературі [2, с. 482]. Диверсифікація — це надання чому-небудь різнобічного, комбінованого, багатогалузевого характеру. Поширення господарчої діяльності на нові сфери (розширення номенклатури продукції, видів наданих послуг тощо). Стратегія зменшення ризику фірми за допомогою розподілу інвестицій та інших ресурсів між кількома напрямками діяльності — виробництвом різномірних товарів та наданням різних послуг. Проникнення фірм у галузі, які не мають прямого виробничого зв'язку або функціональної залежності від основної галузі їхньої діяльності.

Проаналізувавши роботи вітчизняних учених [2, с. 482; 3, с. 215; 4] щодо видів диверсифікації, ми пропонуємо наступну класифікацію можливих напрямів інвестування в диверсифікацію виробництва.

Інвестування в диверсифікацію виробничого процесу може призвести до залежної (синергійної) [4] або не залежної моделі між існуючим підприємством і новостворювальним об'єктом. Кожна з форм має власні переваги та різниться одна від одної з точки зору отриманих результатів. Взагалі, виокремлення не залежної диверсифікації є досить умовним, зважаючи на той факт, що інвестування в зовсім нову сферу діяльності яка б не поєднувалася з основною діяльністю не можлива, тому що завжди є зв'язок через адміністративну систему підприємства. Незалежна диверсифікація полягає в запровадженні виробництва зовсім но-

вого продукту, за умови, що жодна з ланок нової виробничої та невиробничої системи ніяким чином не пов'язана з стандартним виробництвом. Виходячи з цього, ми не спостерігаємо антисипатії інвестиційних портфельних ризиків, за винятком тих ризиків, що пов'язані з реєстрацією, початком операційної діяльності та фінансовим навантаженням на оплату праці адміністративному комплексу, також не спостерігається компліментування виробничих активів. Основна і головна перевага, що міститься в інвестуванні у не кореляційну диверсифікацію є згладжування циклічності виробництва, будь то сезонність чи інші особливі риси виробництва, що дозволяє підприємству отримати більшу фінансову стійкість, провадити якісніше бюджетування операційної діяльності.

Рис. 1. Блок-схема видів диверсифікації

Інвестування в залежну диверсифікацію полягає в створенні нового виробничого циклу, що поєднується з основним хоча б якоюсь частиною виробничої, маркетингової або логістичної систем підприємства. Залежне інвестування можна поділити на горизонтальну, вертикальну та змішану інтеграцію, так як процес диверсифікації у своїй основі і містить інтегративні процеси, що спрямовуються на вирішення конкретних завдань. Під горизонтальною диверсифікацією розуміється випуск продукції або надання послуг на тому ж рівні виробничого ланцюга, вертикальна — виробництво продукту чи послуги на попередньому чи наступному рівні. Треба чітко розуміти, що даний прояв інвестування дозволяє відкинути частину ризиків, а отже й отримати реальні конкурентні переваги, що напряду пов'язані з рівнем прибутковості інвестиційного проекту.

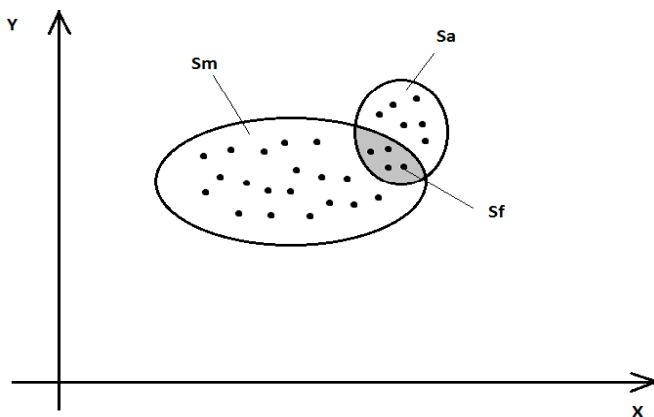

Рис. 2. Кореляційне поле диверсифікації виробництва

Графічна інтерпретація процесу диверсифікації подана на рис. 2. Вісі X та Y відображають фактори простору та часу, набір точок, що обмежені еліпсом Sm показують існуючий виробничий процес. Точки об'єднані еліпсом Sa — це диверсифікований виробничий процес, поле Sf , що утворюється на перетині даних областей показує кореляційне поле факторів двох різних виробничих процесів. Дана зона показує не тільки зв'язок між процесами виробничої, маркетингової чи логістичної систем, а також зону вільну від ризиків для інвестиційного проекту. Також дане поле характеризує частину портфелю ризиків, що вже відносяться до виробництва основної продукції, а отже виробництво диверсифікованого продукту звільняється від даних ризиків, що й показує антисипативність інвестиційних ризиків. Тобто сукупність всіх ризикових явищ, що супроводжують інвестиційний проект, зменшується на величину зони Sf при інвестуванні в кореляційну диверсифікацію.

Література

1. Герасимчук В. Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2000.
2. Економіка підприємств: Підручник/ За ред. Швиданенко Г. О. — К.: КНЕУ, 2009.
3. Інституційна інвестологія: Навчальний посібник / За ред. Реверчука С. К. — К.: Атіка, 2004.
4. Костюк Т. О. Диверсифікація як джерело синергійного ефекту / Формування ринкових відносин в Україні. — №3. — 2007.